HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

23 ianuarie 2020*

„Trimitere preliminară – Securitate socială – Lucrători migranți – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Prestații de șomaj – Calcul – Neluarea în considerare a ultimului salariu primit în statul membru de reședință – Perioadă de referință prea scurtă – Salariu primit ulterior încetării raportului de muncă – Persoană care a desfășurat anterior o activitate salariată în Elveția”

În cauza C-29/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundessozialgericht (Curtea Federală de Contencios Social, Germania), prin decizia din 23 octombrie 2018, primită de Curte la 16 ianuarie 2019, în procedura

ZP

împotriva

Bundesagentur für Arbeit,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna L. S. Rossi, președintă de cameră, și domnii F. Biltgen (raportor) și N. Wahl, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru ZP, de M. Hanke, Rechtsanwalt;

– pentru Bundesagentur für Arbeit, de B. Klug, în calitate de agent;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, de J. Pavliš și de J. Vláčil, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de M. Van Hoof și de B.-R. Killmann, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, rectificare în JO 2004, L 200, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2016, L 296, p. 25).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între ZP, pe de o parte, și Bundesagentur für Arbeit (Agenția Federală pentru Ocuparea Forței de Muncă, Germania, denumită în continuare„Agenția"), pe de altă parte, în legătură cu valoarea ajutorului de șomaj pe care aceasta din urmă i l-a acordat în aplicarea dreptului național.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Acordul privind libera circulație a persoanelor

3 Articolul 8 din Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de-o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, semnat la Luxemburg la 21 iunie 1999 (JO 2002, L 114, p. 6, denumit în continuare „ALCP"), prevede:

„Părțile contractante adoptă dispoziții, în conformitate cu anexa II, pentru coordonarea sistemelor de securitate socială […]"

4 Potrivit articolului 1 din anexa II la ALCP, astfel cum a fost modificată prin Decizia nr. 1/2012 a Comitetului mixt instituit prin ALCP din 31 martie 2012 (JO 2012, L 103, p. 51):

„(1) Părțile contractante convin, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială, să aplice între ele actele juridice ale Uniunii Europene menționate în secțiunea A din prezenta anexă, astfel cum au fost modificate prin această secțiune, sau normele echivalente unor astfel de acte.

(2) Termenii «stat membru» sau «state membre» care figurează în actele juridice menționate la secțiunea A din prezenta anexă se interpretează ca incluzând Elveția, în plus față de statele prevăzute de actele juridice relevante ale Uniunii Europene."

5 Secțiunea A din anexa II menționată face referire în special la Regulamentul nr. 883/2004.

Regulamentul nr. 883/2004

6 Considerentele (4), (32) și (45) ale Regulamentului nr. 883/2004 au următorul cuprins:

„(4) Este necesar să se respecte caracteristicile proprii legislațiilor interne privind securitatea socială și să se elaboreze un sistem unic de coordonare.

[…]

(32) Pentru a se încuraja mobilitatea lucrătorilor, este necesar, în special, să se faciliteze căutarea de locuri de muncă în diferite state membre. Este așadar necesar să se asigure o coordonare mai completă și mai eficientă între regimurile de asigurări de șomaj și serviciile de ocupare a forței de muncă din toate statele membre.

[…]

(45) Dat fiind că obiectivul acțiunii preconizate, adică adoptarea măsurilor de coordonare care să garanteze exercitarea eficientă a dreptului la libera circulație a persoanelor, nu se poate realiza într-o măsură suficientă de către statele membre și, prin urmare, datorită amplorii și efectelor acțiunii respective, se poate realiza mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, consacrat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat anterior, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv."

7 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din acest regulament:

„Prezentul regulament se aplică resortisanților unuia din statele membre, apatrizilor și refugiaților care sunt rezidenți într-un stat membru și care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre, precum și membrilor de familie și urmașilor acestora."

8 Capitolul 6 din titlul III din Regulamentul nr. 883/2004 cuprinde, la articolele 61-65 din acesta, dispoziții specifice acestui regulament aplicabile prestațiilor de șomaj.

9 Articolul 61 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Instituția competentă dintr-un stat membru a cărui legislație condiționează dobândirea, menținerea, recuperarea sau durata dreptului la prestații de realizarea fie a perioadelor de asigurare, fie a perioadelor de încadrare în muncă sau de activitate independentă ia în considerare, în măsura necesară, perioadele de asigurare, de încadrare în muncă sau de activitate independentă realizate în temeiul legislației altui stat membru, ca și cum ar fi fost realizate în temeiul legislației pe care o aplică.

[…]"

10 Articolul 62 alineatele (1) și (2) din același regulament are următorul cuprins:

„(1) Instituția competentă dintr-un stat membru a cărui legislație prevede calcularea prestațiilor pe baza valorii salariului sau a venitului profesional anterior ia în considerare exclusiv salariul sau venitul profesional primit de persoana în cauză pentru ultima sa activitate salariată sau independentă desfășurată în temeiul legislației menționate.

(2) Alineatul (1) se aplică, de asemenea, în cazul în care legislația aplicată de instituția competentă prevede o perioadă de referință definită pentru stabilirea salariului care servește ca bază pentru calcularea prestațiilor și în cazul în care, pentru întreaga perioadă sau o parte a acesteia, persoana în cauză a fost supusă legislației unui alt stat membru."

Dreptul german

11 Sub titlul „Principiu", articolul 149 din Drittes Buch Sozialgesetzbuch (Codul securității sociale, cartea a treia), în versiunea din 20 decembrie 2011 (BGBl. 2011 I, p. 2854, denumit în continuare „SGB III"), prevede:

„Indemnizația de șomaj este în cuantum de

[…]

2. pentru restul șomerilor, 60 % (rata generală a ajutorului)

din salariul net forfetar (ajutor acordat cu titlu de salariu) care rezultă din salariul brut primit de șomer(ă) în perioada de referință (salariul de referință)."

12 Articolul 150 din SGB III, intitulat „Perioada de referință și cadrul de referință", prevede:

„(1) Perioada de referință include perioadele de salarizare decontate pentru activități salariate, supuse la contribuții obligatorii în cadrul de referință, stabilite la data încetării raportului de muncă. Cadrul de referință cuprinde un an; acesta încetează în ultima zi a ultimului raport de muncă supus contribuțiilor obligatorii înainte ca dreptul la prestații să ia naștere.

[…]

(3) Cadrul de referință se extinde la doi ani, în cazul în care

1. perioada de referință cuprinde mai puțin de 150 de zile care dau dreptul la salariu,

[…]"

13 Articolul 151 din SGB III, intitulat „Salariul de referință", prevede la alineatul (1):

„Salariul de referință corespunde salariului mediu zilnic pentru care sunt datorate contribuții obligatorii, primit de șomer(ă) în perioada de referință. […]"

14 Potrivit articolului 152 din SGB III, intitulat „Calcularea fictivă":

„(1) În cazul în care, în cadrul de referință extins la doi ani, nu poate fi stabilită o perioadă de referință de cel puțin 150 de zile care să dea dreptul la salariu, pentru calcularea cuantumului prestațiilor se va utiliza un salariu fictiv. […]

(2) Pentru stabilirea salariului fictiv, șomerul trebuie încadrat într-o categorie de calificare care corespunde calificării profesionale necesare în vederea ocupării unui nou loc de muncă, fiind necesar ca Agentur für Arbeit [Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, Germania] să își extindă în primul rând eforturile de intermediere în privința respectivului șomer. […]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

15 Reclamantul din litigiul principal este cetățean german și are reședința în Germania. În perioada 1 iulie 1990-31 octombrie 2014, acesta a desfășurat o activitate ca lucrător frontalier într-o întreprindere situată în Elveția. Începând de la 1 noiembrie 2014, el a desfășurat o activitate salariată în Germania, căreia angajatorul i-a dispus încetarea de la 24 noiembrie 2014. Salariul care trebuia să i se plătească reclamantului din litigiul principal pentru luna noiembrie 2014 a fost stabilit și plătit la 11 decembrie 2014.

16 Prin decizia din 2 ianuarie 2015, Agenția i-a acordat reclamantului din litigiul principal, începând de la 25 noiembrie 2014 și pentru o perioadă de doi ani, o alocație de șomaj în cuantum de 29,48 euro pe zi, calculată pe baza salariului zilnic de referință fictiv de 73,73 euro. Întrucât salariul primit de reclamantul din litigiul principal pentru activitatea salariată desfășurată în Elveția nu a fost reținut ca bază de calcul pentru alocația de șomaj, acesta a formulat o contestație la Agenție, care a fost respinsă prin decizia din 16 ianuarie 2015.

17 Pentru a reține că reclamantul din litigiul principal a dobândit dreptul la o alocație de șomaj, Agenția a luat în considerare perioadele de încadrare în muncă realizate în temeiul legislației elvețiene, conform articolului 61 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 coroborat cu ALCP. În ceea ce privește

calcularea valorii acestei alocații de șomaj, Agenția, în aplicarea articolului 152 alineatul (1) din SGB III, a luat drept salariu de referință un salariu fictiv, apreciind că reclamantul din litigiul principal nu se putea prevala de o „perioadă de referință” în sensul dreptului național aplicabil, și anume o perioadă de încadrare în muncă supusă contribuțiilor obligatorii în temeiul articolului 150 alineatul (1) din SGB III de cel puțin 150 de zile care dau dreptul la salariu în Germania. În plus, Agenția a considerat că salariul primit în luna decembrie 2014 pentru activitatea salariată desfășurată în Germania în luna noiembrie 2014 nu putea fi luat în considerare, pentru motivul că această dispoziție viza doar salariile care erau stabilite deja la încetarea raportului de muncă.

18 Prin hotărârea din 19 ianuarie 2016, Sozialgericht Konstanz (Tribunalul de Contencios Social din Konstanz, Germania) a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul din litigiul principal împotriva respectivelor decizii ale Agenției și a dispus ca Agenția să calculeze valoarea alocației de șomaj luând ca bază un salariu de referință de 93,03 euro.

19 Landessozialgericht Baden-Württemberg (Tribunalul Superior de Contencios Social din Baden-Württemberg, Germania) a respins apelurile formulate de reclamantul din litigiul principal și de Agenție împotriva acestei hotărâri. Potrivit acestei instanțe, calcularea valorii alocației de șomaj nu trebuie să se bazeze, în temeiul articolului 62 din Regulamentul nr. 883/2004, decât pe valoarea salariului primit de reclamantul din litigiul principal în temeiul ultimului loc de muncă ocupat în Germania, iar nu pe un salariu fictiv precum cel care a fost calculat în aplicarea dispozițiilor de drept național, regulamentul menționat având supremație asupra acestor din urmă dispoziții.

20 Sesizată cu un recurs formulat de Agenție împotriva acestei din urmă instanțe, Bundessozialgericht (Curtea Federală de Contencios Social, Germania) apreciază că o interpretare strictă a modului de redactare a articolului 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 corespunde celei reținute în această cauză de instanțele naționale de grad inferior. Instanța de trimitere arată însă că atât articolul 48 TFUE, cât și acest regulament nu prevăd decât o coordonare, iar nu o armonizare a legislațiilor statelor membre în materie de securitate socială, acestea din urmă rămânând competente să stabilească condițiile cărora supun prestațiile de securitate socială. În consecință, această instanță ridică problema dacă menționarea, la articolul 62 din regulamentul menționat, a salariului primit pentru ultima activitate nu constituie decât o legătură de principiu în vederea coordonării dreptului social care nu afectează regulile de calculare a prestațiilor sociale aplicate de statele membre.

21 În aceste condiții, Bundessozialgericht (Curtea Federală de Contencios Social) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dispozițiile coroborate ale articolului 62 alineatul (1) și ale articolului 62 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 trebuie interpretate în sensul că, în cazul șomajului unui lucrător, instituția competentă din statul membru de reședință trebuie să calculeze prestațiile pe baza valorii «salariul[ui]» primit de persoana în cauză pentru ultima sa activitate desfășurată pe teritoriul aflat în aria de responsabilitate a respectivei instituții, inclusiv în cazul în care, conform dispozițiilor naționale privind prestațiile de șomaj aplicabile instituției competente, acest salariu nu poate fi luat în considerare din cauza lipsei unei perioade suficiente de primire a acestui salariu, fiind prevăzută în mod subsidiar calcularea fictivă a prestațiilor?

2) Dispozițiile coroborate ale articolului 62 alineatul (1) și ale articolului 62 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 trebuie interpretate în sensul că, în cazul șomajului unui lucrător, instituția competentă din statul membru de reședință trebuie să calculeze prestațiile pe baza valorii «salariul[ui]» primit de persoana în cauză pentru ultima sa activitate desfășurată pe teritoriul aflat în aria de responsabilitate a respectivei instituții, inclusiv în cazul în care, conform dispozițiilor naționale privind prestațiile de șomaj aplicabile instituției competente, acest salariu, nefiind decontat la termen, nu poate fi inclus în perioada de referință, ca bază de calcul a prestațiilor, fiind prevăzută în mod subsidiar calcularea fictivă a prestațiilor?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

22 Trebuie amintit că Regulamentul nr. 883/2004 se aplică, conform articolului 2 alineatul (1), resortisanților unui stat membru care se află sau s-au aflat sub incidența unuia sau mai multor state membre.

23 La rândul său, ALCP prevede, la articolul 8, că părțile contractante adoptă dispoziții, în conformitate cu anexa II la acordul menționat, pentru coordonarea sistemelor de securitate socială, în special în scopul de a determina legislația aplicabilă și de a plăti prestații persoanelor rezidente pe teritoriul părților contractante. Or, punctul 1 din secțiunea A din această anexă II prevede aplicarea, între părțile contractante, a Regulamentului nr. 883/2004. Prin urmare și întrucât, potrivit dispozițiilor articolului 1 alineatul (2) din anexa II menționată, „[t]ermenii «stat membru» sau «state membre» care figurează în actele juridice menționate în secțiunea A din prezenta anexă se interpretează ca incluzând Elveția, în plus față de statele prevăzute de actele juridice relevante ale Uniunii Europene”, dispozițiile acestor regulamente se aplică și Confederației Elvețiene (Hotărârea din 14 martie 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, punctul 29 și jurisprudența citată).

24 În speță, reiese din dosarul prezentat Curții că reclamantul din litigiul principal este un resortisant german care, anterior desfășurării unei activități profesionale în Germania la încheierea căreia a primit o alocație de șomaj în temeiul legislației acestui stat membru, a fost supus legislației Confederației Elvețiene.

25 În aceste condiții, situația reclamantului din litigiul principal intră în sfera de aplicare a Regulamentului nr. 883/2004.

Cu privire la prima întrebare

26 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care durata primirii salariului plătit persoanei interesate pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în temeiul acestei legislații este mai mică decât perioada de referință prevăzută de legislația respectivă pentru stabilirea salariului care servește ca bază pentru calcularea prestațiilor de șomaj, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.

27 Reiese fără echivoc din articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 că, în cazul în care legislația unui stat membru prevede calcularea prestațiilor pe baza valorii salariului sau a venitului profesional anterior, trebuie să ia în considerare exclusiv salariul primit de persoana în cauză pentru ultima sa activitate salariată desfășurată în temeiul legislației menționate.

28 Este necesar să se constate că cerința prevăzută în această dispoziție nu este însoțită de nicio derogare. În această privință, excepția care figurează în Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), și anume articolul 68 alineatul (1) din acesta, care prevedea o altă bază de calcul pentru prestațiile de șomaj în

cazul în care persoana respectivă își desfășurase ultima activitate mai puțin de patru săptămâni pe teritoriul statului membru a cărui legislație era aplicabilă acestor prestații, nu a fost preluată la articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004.

29 În plus, conform articolului 62 alineatul (2) din acest regulament, cerința care constă în a lua în considerare exclusiv salariul aferent ultimei activități salariate desfășurate în cadrul legislației statului membru respectiv se aplică de asemenea în cazul în care această legislație prevede o perioadă de referință definită pentru stabilirea salariului care servește ca bază pentru calcularea prestațiilor și în cazul în care, pentru întreaga perioadă sau pentru o parte a acesteia, persoana în cauză a fost supusă legislației unui alt stat membru.

30 Din această din urmă dispoziție rezultă că, deși este adevărat că legislația unui stat membru poate defini o perioadă de referință pentru stabilirea salariului care servește ca bază pentru calcularea prestațiilor, nu este mai puțin adevărat că perioadele în care persoana în cauză a fost supusă legislației unui alt stat membru trebuie să fie luate în considerare pentru această perioadă de referință.

31 Rezultă că dispoziția menționată se opune unei legislații a unui stat membru în aplicarea căreia, pentru a stabili dacă perioada de referință pe care o prevede a fost realizată, sunt luate în considerare doar perioadele de încadrare în muncă în acest stat membru, cu excluderea celor realizate în cadrul legislației unui alt stat membru sau, ca în cauza principală, a Confederației Elveției în temeiul ALCP.

32 În consecință, rezultă din articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 că, pe de o parte, în cazul în care legislația unui stat membru prevede calcularea prestațiilor pe baza valorii salariului anterior, trebuie să se ia în considerare în mod exclusiv salariul primit de persoana în cauză pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în temeiul acestei legislații și, pe de altă parte, în cazul în care aceasta prevede și fixează o perioadă de referință pentru stabilirea salariului care servește ca bază de calcul, respectiva perioadă de referință trebuie să cuprindă perioadele de încadrare în muncă realizate atât sub legislația respectivă, cât și sub cea a altor state membre.

33 Această interpretare este totodată în conformitate cu obiectivele Regulamentului nr. 883/2004 care, după cum rezultă din cuprinsul considerentelor (4) și (45), are ca obiect coordonarea sistemelor de securitate socială existente în statele membre, în scopul de a garanta exercitarea efectivă a liberei circulații a persoanelor (Hotărârea din 21 martie 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, punctul 31). În acest scop, regulamentul menționat urmărește să evite ca un lucrător care face uz de dreptul său la libera circulație să facă, fără o justificare obiectivă, obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât lucrătorul a cărui carieră s-a desfășurat în întregime într-un singur stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2019, van den Berg și alții, C-95/18 și C-96/18, EU:C:2019:767, punctul 75, precum și jurisprudența citată).

34 În acest context, Curtea a statuat, cu privire la ALCP, că libertatea de circulație a persoanelor garantată de acest acord ar fi împiedicată în cazul în care un resortisant al unei părți contractante ar suferi un dezavantaj în statul său de origine pentru simplul motiv că și-a exercitat dreptul la liberă circulație (Hotărârea din 26 februarie 2019, Wächtler, C-581/17, EU:C:2019:138, punctul 53 și jurisprudența citată).

35 În ceea ce privește, mai precis, calcularea prestațiilor de șomaj prevăzută la articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004, reiese din jurisprudența Curții că dispoziția corespunzătoare din Regulamentul nr. 1408/71 avea obiectivul de a facilita mobilitatea lucrătorilor, asigurându-le persoanelor în cauză beneficiul unor prestații care luau în considerare, în măsura posibilului, condițiile de încadrare în muncă, în special de remunerare, de care beneficiau sub legislația statului membru al ultimului loc de muncă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 februarie 1980, Fellinger, 67/79, EU:C:1980:59, punctul 7).

36 Or, pe de o parte, faptul de a lua în considerare în mod exclusiv ultimul salariu primit de persoana în cauză sub această legislație la calcularea valorii alocației de șomaj la care are dreptul în temeiul acesteia urmărește garantarea exercitării efective a liberei circulații a lucrătorilor, în special, după cum se arată în considerentul (32) din Regulamentul nr. 883/2004, facilitând căutarea de locuri de muncă în acest stat membru.

37 Pe de altă parte, neluarea în considerare a salariului menționat, pentru motivul că, într-o parte din perioada de referință prevăzută de statul membru respectiv pentru calcularea valorii alocației de șomaj, persoana în cauză a fost supusă legislației altor state membre, are drept consecință că lucrătorul care a făcut uz de dreptul său la liberă circulație face obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât lucrătorul care și-a efectuat întreaga carieră într-un singur stat membru.

38 Nu poate fi reținută argumentația Agenției potrivit căreia, întrucât Regulamentul nr. 883/2004 urmărește coordonarea, iar nu armonizarea sistemelor de securitate socială ale statelor membre, cerința care constă în a lua în considerare în mod exclusiv ultimul salariu primit în temeiul legislației naționale relevante prevăzute la articolul 62 alineatul (1) din acest regulament constituie doar o normă de principiu care permite menținerea unor dispoziții speciale din legislația națională, precum cea care prevede calcularea valorii alocației de șomaj pe baza unui salariu fictiv, prevăzută la articolul 152 din SGB III.

39 În această privință, trebuie amintit, desigur, că regulamentul menționat nu organizează un regim comun de securitate socială, ci permite menținerea unor regimuri naționale distincte și are drept unic obiectiv să asigure o coordonare între acestea din urmă în scopul de a garanta exercitarea efectivă a liberei circulații a persoanelor. Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, statele membre păstrează competența de a-și organiza sistemele de securitate socială (Hotărârea din 28 iunie 2018, Crespo Rey, C-2/17, EU:C:2018:511, punctul 45 și jurisprudența citată).

40 Cu toate acestea, din chiar modul de redactare a articolului 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 rezultă că, deși este adevărat că anumite aspecte ale calculării prestațiilor de șomaj, printre care posibilitatea de a prevedea această calculare pe baza valorii salariului anterior, țin într-adevăr de competența statelor membre, nu este mai puțin adevărat că, în cazul în care un stat membru a ales o asemenea posibilitate în legislația sa, aceste dispoziții garantează că se va lua în considerare în mod exclusiv salariul primit de persoana în cauză pentru ultima activitate desfășurată sub această legislație (a se vedea prin analogie Hotărârea din 21 martie 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, punctul 46).

41 În plus, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, în exercitarea acestei competențe, statele membre trebuie să respecte dreptul Uniunii și în special dispozițiile Tratatului FUE referitoare la libertatea, recunoscută oricărui cetățean al Uniunii, de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre (Hotărârea din 7 decembrie 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, punctul 40 și jurisprudența citată).

42 Or, o legislație a unui stat membru care prevede că, în situații precum cea din litigiul litigiu principal, calcularea valorii alocației de șomaj trebuie să fie efectuată pe baza unui salariu fictiv poate, pentru motivele expuse la punctul 37 din prezenta hotărâre, să împiedice libera circulație a persoanelor supuse acestei legislații.

43 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care durata primirii salariului plătit persoanei interesate pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în cadrul acestei legislații este mai mică decât perioada de referință prevăzută de legislația respectivă pentru stabilirea salariului pe baza căruia se calculează prestațiile de șomaj, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.

Cu privire la a doua întrebare

44 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care salariul primit de persoana interesată pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în cadrul acestei legislații a fost stabilit și primit abia după încetarea raportului său de muncă, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.

45 În această privință, din decizia de trimitere reiese că articolul 150 alineatul (1) din SGB III prevede că perioada de referință pentru determinarea calculării alocațiilor de șomaj „include perioadele de salarizare decontate pentru activități salariate […] stabilite la data încetării raportului de muncă”. În aplicarea acestei dispoziții, Agenția nu a luat în considerare salariul aferent activității salariate desfășurate de reclamantul din litigiul principal în Germania în luna noiembrie 2014, întrucât acest salariu a fost stabilit și plătit acestuia din urmă abia luna următoare, respectiv ulterior încetării raportului său de muncă.

46 Or, după cum rezultă din răspunsul dat la prima întrebare, articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 se opune unei legislații a unui stat membru potrivit căreia, pentru calcularea prestațiilor de șomaj, nu se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această din urmă activitate salariată pe care a desfășurat-o în temeiul acestei legislații.

47 Desigur, versiunea în limba germană a respectivului articol 62 alineatul (1) prevede, spre deosebire de alte versiuni lingvistice ale acestuia, luarea în considerare exclusivă a salariului primit de persoana în cauză „în timpul” ultimei activități salariate pe care a desfășurat-o în temeiul legislației respective („[…] *berücksichtigt ausschließlich das Entgelt* […], *das die betreffende Person während ihrer letzten Beschäftigung* […] *nach diesen Rechtsvorschriften erhalten hat*”), după cum a subliniat Agenția în susținerea argumentului potrivit căruia neluarea în considerare a salariului stabilit și plătit persoanei în cauză ulterior încetării ultimei sale activități este în conformitate cu această dispoziție.

48 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, nu este posibil ca formularea utilizată în una dintre versiunile lingvistice ale unei dispoziții din dreptul Uniunii să fie singurul temei pentru interpretarea acestei dispoziții sau ca acesteia să i se atribuie un caracter prioritar în raport cu celelalte versiuni lingvistice. Astfel, dispozițiile dreptului Uniunii trebuie interpretate și aplicate în mod uniform, în lumina versiunilor existente în toate limbile Uniunii. În caz de neconcordanță între diferitele variante lingvistice ale unui text de drept al Uniunii, dispoziția în cauză trebuie să fie interpretată în funcție de contextul și de finalitatea reglementării din care face parte (Hotărârea din 12 septembrie 2019, A și alții, C-347/17, EU:C:2019:720, punctul 38, precum și jurisprudența citată).

49 Ținând seama de obiectivele Regulamentului nr. 883/2004 și în special ale articolului 62 alineatul (1) din acesta, astfel cum au fost amintite la punctele 33 și 35 din prezenta hotărâre, nu se poate considera că această dispoziție subordonează luarea în considerare a salariului aferent ultimei activități salariate a persoanei în cauză circumstanței că acest salariu a fost stabilit și primit de persoana în cauză cel târziu în ultima zi în care s-a desfășurat această activitate.

50 Astfel, data la care salariul este plătit persoanei interesate nu are nicio incidență asupra obiectivului care constă în a-i asigura acesteia beneficiul unor prestații care să ia în considerare, în măsura posibilului, condițiile de încadrare în muncă, în special de remunerare, de care beneficia sub legislația statului membru al ultimului loc de muncă. În schimb, a face ca dreptul garantat la articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004 să depindă de data de stabilire și de plată a salariului este de natură să împiedice libera circulație a lucrătorilor în Uniunea.

51 În consecință, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care salariul primit de persoana interesată pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în cadrul acestei legislații a fost stabilit și primit abia după încetarea raportului său de muncă, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

52 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

1) **Articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care durata primirii salariului plătit persoanei interesate pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în cadrul acestei legislații este mai mică decât perioada de referință prevăzută de legislația respectivă pentru stabilirea salariului pe baza căruia se calculează prestațiile de șomaj, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.**

2) **Articolul 62 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru care, deși prevede calcularea prestațiilor de șomaj pe baza valorii salariului anterior, nu permite, în cazul în care salariul primit de persoana interesată pentru ultima activitate salariată pe care a desfășurat-o în cadrul acestei legislații a fost stabilit și primit abia după încetarea raportului său de muncă, să se ia în considerare salariul primit de persoana în cauză pentru această activitate.**

Semnături